Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK)
Directie Warmte en Ondergrond
T.a.v. Dhr. B. Straatman
Postbus 24037
2490 AA DEN HAAG

Gemeentehuis
Griffioenpark 1, Wolvega

Postadres
Postbus 60, 8470 AB Wolvega

Telefoon
140561

Fax
(0561) 61 36 06

Internet
www.weststellingwerf.nl

E-mail
info@weststellingwerf.nl

Wolvega, 10 januari 2023

Referentienummer: 0098174685
Documentnummer: 0098479472

Behandeld door R. Hekman,

Onderwerp: Advies over concept Winningsplan de Blesse - Blesdijke versie 4.0

Geachte heer Straatman,

U heeft ons college op 18 november 2022 advies gevraagd over een nieuwe wijziging van het winningsplan de Blesse – Blesdijke. Het betreft versie 4.0, met d.d. 16 mei 2022.

Advies is gevraagd aan het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Weststellingwerf, de gemeente Steenwijkerland, Wetterskip Fryslân, het waterschap Drents Overijsselse Delta, de provincie Fryslân en de provincie Overijssel.
Het Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) en TNO hebben al instemmend geadviseerd op het winningsplan. Deze adviezen hebben wij ontvangen. Het advies van de Technische commissie bodembeweging (Tcbb) volgt nog en is bij het schrijven van dit advies nog niet door ons ontvangen.

U vraagt ons om uiterlijk 12 januari 2023 advies uit te brengen.

Inleidend
In het gebied van het winningsplan De Blesse - Blesdijke zijn 2 gaswinlocaties gesitueerd in Weststellingwerf (Steenwijkerweg 99a de Blesse en de Meenthe 13a Wolvega), met bestaande boorputten. De gasvelden liggen gedeeltelijk onder de gemeente Steenwijkerland en gedeeltelijk onder de gemeente Weststellingwerf. Het winningsgebied is globaal gezien ten zuiden van Wolvega gelegen en loopt tot aan de noordzijde van Willemsoord.

In 2018 vroeg u ons om advies over het winningsplan de Blesse - Blesdijke, versie 3.0. Dit (nu geldende) winningsplan is vastgesteld in januari 2020, voorziet in een looptijd tot 2036, een maximaal productievolume van 1717 miljoen nm3 en een verwachte bodemdaling van maximaal 5 cm.
Dit winningsplan betrof (ook al) een aanpassing op de destijds voorliggende winningsplannen voor de Blesse en Blesdijke.

Het nieuwe winningsplan betreft de verlenging van de productieduur van het geldende winningsplan tot een verwachte einddatum van 2039, een verhoging van het gewenste productievolume tot 2050 miljoen nm3 en een toename van de bodemdaling tot 8cm.

Het nieuwe winningsplan is gevraagd omdat er een nieuw gasvoorkomen is aangetroffen genaamd “Blesdijke-East” in het Rotliegend gesteente aan de noordzijde van het winningsgebied. Er wordt daarnaast verwacht dat er een nieuw gasvoorkomen genaamd “de Blesse – East”, zit in het Rotliegend- en Zegstein gesteente (eea staat schematisch weergegeven op de situering op pagina 12 ev. van het winningsplan). Het eventuele gasvoorkomen “de Blesse – East” moet nog worden aangeboord. Hiertoe volgt nog een afzonderlijke procedure voor de benodigde omgevingsvergunningen.

Ons advies:

Negatief gemeentelijk standpunt beleid gaswinning.
De hoofdlijn van ons gasbeleid is dat wij geen medewerking willen verlenen aan ontwikkelingen op het gebied van gaswinning, omdat dit niet past:
- bij ons streven naar verduurzaming;
- binnen de energietransitie;
- in ons beeld van het afbouwen van gaswinning in Nederland.

In het beleid is ten aanzien van bestaande gaswinlocaties verder het volgende bepaald:
“ Planologische rechten voor de bestaande gaswinlocaties als opgenomen in het bestemmingsplan Buitengebied, worden gerespecteerd. Wel zal de gemeente bij aanvragen voor proefboringen en uitbreidingen vanuit de bestaande locaties negatief adviseren”.

Het gaat hier om een bestaande locatie. Conform ons beleid adviseren wij u daarom het winningsplan af te wijzen.

Toename verwachte bodemtrilling onacceptabel.
In het winningsplan staat dat de kans op bevingen klein is c.q. dat de magnitude klein zal zijn. De theoretische maximale bevingswaarde blijft volgens het winningsplan onder de 2.5 op de schaal van Richter. Er wordt geen of zeer beperkte schade aan gebouwen en infrastructuur verwacht en geen schade aan de natuur.
Het winningsplan valt onder risicocategorie 1 volgens de Seismische Risico analyse (SRA), die als bijlage bij het winningsplan zit. Categorie 1 is de laagste categorie, waarbij er geen extra maatregelen genomen behoeven te worden, bovenop monitoring met het bestaande KNMI netwerk.

In de SRA onderscheidt u verschillende categorieën als inschatting van de kans op een beving. U hanteert de categorieën “verwaarloosbaar”, “19%” en “42%”. U benoemt dat die 19% en 42% is gekoppeld aan een inschatting van een magnitude onder de 2,5% (nauwelijks door mensen waarneembaar) en dat daarom risicocategorie 1 van toepassing blijft. De uitleg hiervan is minimaal.

In het huidige winningsplan 3.0 onderscheidt u slechts één deelvoorkomen met een kans van 19% op een beving. In het nieuwe winningsplan benoemt u twee deelvoorkomens met een kans van 19% en ook nog twee met een kans van 42% op een beving. Hieruit blijkt dat de kans op een beving aanzienlijk toeneemt vanwege de nieuwe gasvoorkomens, echter dit leidt niet tot andere maatregelen. U schaalt nog steeds in op de laagste risicocategorie 1.
Dit vinden wij niet acceptabel. Veiligheid moet wat de gemeente betreft boven alles gaan en dit blijkt niet uit uw winningsplan. Wij adviseren u daarom het winningsplan af te wijzen.
Nb: de toename van het risico ten opzichte van het huidige winningsplan is niet op te maken uit de toelichtende tekst van het winningsplan, maar blijkt alleen uit te bijlage. Dit is niet transparant.

Winningsplan is gebaseerd op onzekere factoren

Er is sprake van onzekerheid in dit winningsplan omdat de grootte van het gasvoorkomen de Blesse - East nog niet is aangetoond. Deze boring moet nog worden uitgevoerd. Het huidige winningsplan 3.0 kende een zelfde onzekerheid. Ook dit winningsplan ging uit van een gasvoorkomen dat nog moest

worden aangeboord. Nu die boring heeft plaatsgevonden, blijkt er een nieuw winningsplan benodigd, te weten het nu voorliggende winningsplan 4.0.
Het is daarmee helder en aangetoond dat gewacht moet worden met het voorleggen van een winningsplan ter beoordeling, totdat de boring naar een verwacht voorkomen is uitgevoerd. Anders volgt er binnenkort weer een nieuw winningsplan en dat is volledig ongewenst.

Advies
Wij adviseren u, op basis van het bovenstaande, het winningsplan af te wijzen. Mocht u toch besluiten het winningsplan verder in procedure te brengen verzoeken wij u de onderstaande adviezen over te nemen.

Bodemdaling: Bescherming kwetsbare objecten
De bodemdaling loopt op tot maximaal 8cm en dat is aanzienlijk. Wij zien daarom graag van u een inventarisatie van de kwetsbare objecten in het winningsgebied, een monitoring van de huidige bouwkundige status en een onderzoek naar de impact van de gaswinning op deze objecten. Te denken valt hierbij in ieder geval aan de objecten behorende bij het de Koloniën van Weldadigheid Frederiksoord (UNESCO werelderfgoed), die in het effectgebied van het Winningsplan zijn gelegen.

Inzet Commissie Bodemdaling Aardgaswinning Fryslân voor gehele winningsgebied.
Wij geven u ter overweging mee de Commissie Bodemdaling Aardgaswinning Fryslan (CBAF) bevoegdheid te geven om als 1e aanspreekpunt te fungeren voor het gehele winningsgebied bij meldingen/ vragen over bodemdaling. Dus ook voor het deel gelegen in de gemeente Steenwijkerland. Onze ervaringen met CBAF zijn positief. Daarnaast draagt 1 aanspreekpunt bij aan de uniformiteit bij de afhandeling van schadevraagstukken.

Compenseer lasten met lusten
Wij zijn voorstander van een eerlijk gebiedsproces. Inwoners van gebieden waar mijnbouw plaatsvindt ervaren vaak alleen de lasten van de mijnbouw. Wij adviseren u om tegemoet te komen aan deze lasten op een manier die passend zijn bij de omvang van de mijnbouwactiviteit en de wensen uit het gebied. Wij adviseren u om hierover met de inwoners van het gebied in gesprek te gaan.

Communicatie
Wij verzoeken u in een vroegtijdig stadium contact te leggen met de omgeving en de betrokken (belangen-) organisaties uitgebreid en tijdig te informeren. Wij denken in ieder geval aan de diverse plaatselijke belangenverenigingen, stichting gas DrOvF en het bestuur van de Koloniën van Weldadigheid Frederiksoord.
Een vroegtijdig stadium betekent ons inziens dat er overleg heeft plaatsgevonden voordat het ontwerp winningsplan ter inzage wordt gelegd, zodat er geen verrassing is voor deze partijen bij het openbaar maken van het winningsplan.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Weststellingwerf,
de secretaris, de burgemeester,

